



Datu valsts inspekcija

Blaumaņa iela 11/13-15, Rīga, LV-1011, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

SIA “Lursoft IT”

Matīsa ielā 8

Rīgā, LV-1001

[...]

Lietā Nr. [...]

Lēmums

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Nr. [...]

[1] Datu valsts inspekcija 2020. gada 23. novembrī pieņēma lēmumu Nr. [...] *Par soda piemērošanu* (turpmāk tekstā – apstrīdētais lēmums) administratīvā pārkāpuma lietā Nr. [...] (turpmāk tekstā – Lieta), atzīstot sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lursoft IT”, reģistrācijas numurs 40003170000, juridiskā adrese Matīsa iela 8, Rīga (turpmāk tekstā – SIA “Lursoft IT”) par vainīgu Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk tekstā – Datu Regula) 83. panta 5. punkta “a” apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu EUR 65 000 (sešdesmit pieci tūkstoši *euro*) apmērā. Apstrīdētais lēmums SIA “Lursoft IT” paziņots 2020.gada 30. novembrī, nosūtot apstrīdēto lēmumu ierakstītā pasta sūtījumā.

[2] Apstrīdētajā lēmumā konstatēti šādi apstākļi, un tas pamatots ar tālāk minētajiem apsvērumiem:

[2.1.] SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* ir veikusi personas datu apstrādi, publicējot 1) Uzņēmumu datu bāzes sadaļā “Dokumenti” Uzņēmumu reģistram iesniedzamo tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicajā daļā iekļautos personas datus saturošos reģistrācijas un citus dokumentus; 2) Maksātnespējas reģistra datu bāzē informāciju par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem ilgāk, nekā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7. punktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis. Atbilstoši SIA “Lursoft IT” privātuma politikai informācijas sistēmas turētājs un pārzinis ir SIA “Lursoft IT”. SIA “Lursoft IT” ir atbildīga par personas datu apstrādes atbilstības normatīvajam regulējumam nodrošināšanu tīmekļa vietnē *lursoft.lv*. Tādējādi SIA “Lursoft IT” kā personas datu apstrādes pārzinim citastarp bija jānodrošina no Datu regulas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

5. panta 1. punkta “a” apakšpunkta izrietošā prasība pārliecināties, ka veiktajai personas datu apstrādei ir tiesisks pamats, no “b” un “c” apakšpunkta izrietošais minimalitātes princips, kā arī Datu regulas 5. panta 2. punktā ietvertais pārskatatbildības princips.

[2.2.] SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnespējas reģistra datu bāzē pretēji datu apstrādes normatīvajiem aktiem ievietota informācija un dokumenti par fiziskas personas vēsturiskajiem maksātnespējas procesiem, par kuriem ieraksts par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīts pirms vairāk kā viena gada.

[2.2.1.] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 132. panta trešajai daļai fiziskās personas maksātnespējas procesa lietā ierakstītās ziņas publisko maksātnespējas reģistrā fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā, kā arī vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas. Tādējādi ir nepieļaujama to ierakstu publiskošana, par kuriem ieraksts par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīts pirms vairāk kā viena gada.

[2.2.2.] Nepamatota ir SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu valsts inspekcijas 2018. gada 26. novembrī sniegto uzziņu, no kuras SIA “Lursoft IT” secinājusi, ka Maksātnespējas 132. panta trešajā daļā noteiktais pienākums ir attiecināms tikai uz atbildīgo iestādi – Uzņēmumu reģistru.

Minētajā uzziņā Datu valsts inspekcija ir skaidrojusi, ka Maksātnespējas likuma 132. panta trešajā daļā ietvertā tiesību norma ir adresēta Uzņēmumu reģistram, kas kā atbildīgā iestāde maksātnespējas reģistrā par fiziskās personas maksātnespējas procesa lietu ieraksta likumā norādītās ziņas. Ņemot vērā to, ka SIA “Lursoft IT” nav uzskatāms par atbildīgo iestādi, tā nav Maksātnespējas procesa likuma 132. panta trešās daļas adresāts. Vienlaikus minētais nenozīmē, ka SIA “Lursoft IT” nav saistošas citas tiesību normas, tostarp no Maksātnespējas likuma 132. panta izrietošais secinājums, ka maksātnespējas reģistra ierakstiem nav ierobežotas pieejamības informācijas statusa, kamēr vien to publisku pieejamību noteic Maksātnespējas likums. Minētās normas mērķis ir noteikt, ka dati par fiziskās personas maksātnespējas procesu vienu gadu pēc ieraksta izdarīšanas par procesa izbeigšanu vairs nav brīvi pieejami neierobežotas personu lokam, tādējādi nodrošinot fiziskas personas tiesības uz tās personas datu aizsardzību.

Maksātnespējas likuma 132. panta trešās daļas regulējums ir attiecināms uz visiem fizisko personu maksātnespējas procesiem - gan tiem, kas izbeigti pirms normas spēkā stāšanās 2018. gada 1. augustā, gan arī pēc tam. Lai arī Maksātnespējas likuma 132. panta trešās daļas norma noteic ziņu publiskošanas termiņu maksātnespējas reģistrā, tomēr tā nebūtu tulkojama sašaurināti, proti, dodot pamatu pieņemumam, ka citviet šo datu izplatīšana un publiskošana pēc minētajā normā norādītā termiņa nav aprobežota ar jebkādu termiņu. Minētās normas mērķis nebūtu sasniedzams, ja Uzņēmumu reģistra informācijas atkalizmantotāji turpinātu fizisko personu izbeigto maksātnespējas procesu datu izplatīšanu arī pēc Maksātnespējas likuma 132. panta trešajā daļā minētā termiņa.

[2.3.] Saskaņā ar Datu regulas 5. panta 1. punkta “a” apakšpunktu pārziņa veiktajai personas datu apstrādei ir jābūt atbilstošam tiesiskajam pamatam.

[2.3.1.] Attiecībā uz SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnespējas datu bāzē ievietoto informāciju un dokumentiem par fiziskas personas vēsturiskajiem maksātnespējas procesiem, par kuriem ieraksts par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīts pirms vairāk kā viena gada konstatēts sekojošais.

[2.3.2.] Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “c” apakšpunktā norādīto tiesisko pamatu personas datu apstrādei ir nepamatota.

Datu regulas 6. panta 1. punkta “c” apakšpunkts nodrošina juridisku pamatojumu apstākļos, kad apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu. Savukārt Datu regulas 6. panta 3. punkts paredz, ka minēto apstrādes pamatu nosaka ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim. Minētajā

juridiskajā pamatā nosaka arī personas datu apstrādes nolūku. Datu regulas 45. apsvērumā skaidrots, ka gadījumā, kad apstrādi veic saskaņā ar uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, apstrādes pamatam vajadzētu būt noteiktam Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos. Arī apstrādes nolūkam vajadzētu būt noteiktam Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos.

Tādējādi, lai varētu piemērot Datu regulas 6. panta 1. punkta "c" apakšpunktu, šīm saistībām ir jābūt noteiktam ar tiesību aktu, nevis, piemēram, ar līgumsaistībām. Personas datu apstrādātājam nedrīkst būt izvēles brīvība attiecībā uz saistību ievērošanu. Ievērojot minēto, Datu regulas 6. panta 1. punkta "c" apakšpunkts neattiecas uz brīvprātīgām vienpusējām attiecībām un publiskām un privātām partnerībām, kurās datus apstrādā vairāk, nekā noteikts tiesību aktā, kas paredz juridisku pienākumu apstrādāt personas datus. Turklāt pašām juridiskajām saistībām jābūt pietiekami skaidrām attiecībā uz personas datu apstrādi, ko tās paredz. Proti, lai atsauktos uz Datu regulas 6. panta 1. punkta "c" apakšpunktu, tiesību normās jābūt skaidri norādītam apstrādes veidam un objektam.

SIA "Lursoft" IT atsauce uz likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.¹⁶ un 4.¹⁰ pantu kā tiesisko pamatu informācijas publiskošanai par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem ilgāk, nekā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas SIA "Lursoft IT" tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnespējas reģistra datu bāzē, ir nepamatota.

Atbilstoši likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.¹⁶ pantam maksātnespējas reģistru saskaņā ar šo likumu, Maksātnespējas likumu un citiem normatīvajiem aktiem ved Uzņēmumu reģistrs.

Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ pants regulē personu tiesības izmantot Uzņēmumu reģistra informāciju. Minētā panta otrā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības pieprasīt un saņemt informāciju no Uzņēmumu reģistra vestajiem reģistriem, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

Minētās likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" normas uzliek juridisku pienākumu Uzņēmumu reģistram veikt personas datu apstrādi, kā arī personu tiesības piekļūt šai informācijai. Šajās tiesību normās nav paredzētas nedz tiesības, nedz pienākums SIA "Lursoft IT" publicēt informāciju par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem. Tādējādi šīs tiesību normas ir vispārīgas, nevis personas datu apstrādes tiesisko pamatu veidojošas.

Apstrīdētajā lēmumā arī nav konstatētas kādas citas tiesību normas, kas SIA "Lursoft IT" radītu juridisku pienākumu publicēt informāciju par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem. Līdz ar to SIA "Lursoft IT" atsauce uz Datu regulas 6. panta 1. punkta "c" apakšpunktu attiecībā uz informācijas par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem publicēšanu ilgāk, nekā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas SIA "Lursoft IT" tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnespējas reģistra datu bāzē, ir nepamatota.

[2.3.3.] Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka SIA "Lursoft IT" atsauce uz Datu regulas 6. panta 1. punkta "e" apakšpunktā norādīto tiesisko pamatu personas datu apstrādei ir nepamatota.

Datu regulas 6. panta 1. punkta "e" apakšpunkts paredz, ka apstrāde ir pieļaujama, ja apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. Savukārt Datu regulas 6. panta 3. punkts paredz, ka minētos apstrādes pamatus nosaka ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim. Minētajā juridiskajā pamatā nosaka arī personas datu apstrādes nolūku vai – attiecībā uz Datu regulas 6. panta 1. punkta "e" apakšpunktā minēto apstrādi – tas ir vajadzīgs, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. Datu regulas 45. apsvērumā skaidrots, ka gadījumā, ja apstrāde ir nepieciešama, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot oficiālās pilnvaras, apstrādes pamatam vajadzētu būt noteiktam Savienības vai

dalībvalsts tiesību aktos. Arī apstrādes nolūkam vajadzētu būt noteiktam Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos. Tāpat Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos būtu jānosaka, vai pārzinim, kurš pilda uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot oficiālas pilnvaras, vajadzētu būt publiskai iestādei vai citai fiziskai vai juridiskai personai, kas ir publisko tiesību subjekts vai – ja tas ir sabiedrības interesēs, tostarp veselības nolūkos, piemēram, sabiedrības veselība, sociālā aizsardzība un veselības aprūpes pakalpojumu pārvaldība – privāttiesību subjekts, kā, piemēram, profesionālā apvienība.

No minētajām tiesību normām izriet, ka Datu regulas 6. panta 1. punkta “e” apakšpunkts ir attiecināms uz divām situācijām. Pirmkārt, tas attiecas uz gadījumiem, kad pašai personai, kas veic personas datu apstrādi, ir oficiālas pilnvaras, vai tas veic sabiedrības interesēs īstenojumu uzdevumu un kad apstrāde jāveic, lai īstenotu šīs pilnvaras vai veiktu minēto uzdevumu. Otrkārt, minētā tiesību norma varētu būt piemērojama gadījumos, kad personai, kas veic personas datu apstrādi, nav oficiālu pilnvaru, taču tam pieprasa atklāt datus trešā persona, kurai ir šādas pilnvaras. Būtiski uzsvērt, ka šīs oficiālās pilnvaras vai uzdevums sabiedrības interesēs būs noteikti ar normatīvajiem aktiem.

[2.3.4.] Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu regulas 23. pantā un Fizisko personu datu apstrādes likuma 26. pantā norādīto tiesisko pamatu personas datu apstrādei ir nepamatota.

Datu regulas 23. pants un Fizisko personu datu apstrādes likuma 26. pants nosaka datu subjektu tiesību ierobežojumus un to apjomu, nevis tiesiskos pamatus personas datu apstrādei, kas ir noteikti tikai un vienīgi Datu regulas 6. panta 1. punktā.

[2.3.5.] Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” atsauce uz Maksātnespējas likuma 132. pantā norādīto tiesisko pamatu personas datu apstrādei ir nepamatota.

Maksātnespējas likuma 132. pants regulē fiziskas personas maksātnespējas procesa lietas publicitāti, tās pirmajā daļā nosakot, kādas ziņas atbildīgā iestāde ieraksta maksātnespējas reģistrā par fiziskās personas maksātnespējas procesa lietu. Maksātnespējas likuma 132. panta otrā daļa paredz, ka šīs ziņas var tikt publicētas arī citos reģistros, informācijas sistēmās vai datubāzēs, trešā daļa noteic, ka ziņas publisko maksātnespējas reģistrā fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā, kā arī vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas, savukārt ceturtnā daļa noteic ziņu glabāšanas ilgumu.

No Maksātnespējas likuma 132. panta neizriet SIA “Lursoft IT” pienākums vai oficiālas pilnvaras publicēt informāciju par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnespējas procesiem ilgāk, nekā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas. Proti, minētā tiesību norma neparedz nekāda veida citus ar datu apstrādi saistītus pienākumus, tostarp atkalizmantotajam vēsturisko informāciju par fiziskās personas maksātnespējas procesiem nodot trešajām personām.

[2.3.6.] SIA “Lursoft IT” nepamatoti atsaukusies uz personas datu glabāšanas termiņu, kas paredz, ka par fizisku personu ziņas var glabāt piecus gadus pēc parāda samaksas dienas, kad parāda saistība ir izbeigusies, tādējādi SIA “Lursoft IT” esot tiesisks pamats atspoguļot informāciju par fiziskai personai reģistrētu maksātnespējas procesu, ja kopš ieraksta izdarīšanas Maksātnespējas reģistrā par maksātnespējas procesa izbeigšanu ir aizritējuši 5 gadi.

SIA “Lursoft IT” norāda, ka, nosakot termiņu, vērtējusi ne tikai Maksātnespējas likuma normas, bet arī citus normatīvos aktus, un piemērojusi analogijas principu ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumā paredzēto, Kredītinformācijas biroja likumā, Kredītu reģistra likumā, Kredītriska pārvaldīšanas normatīvos noteikumus un citus tiesību aktus, no kuriem izriet, ka dati par saistību neizpildi glabājami piecus gadus pēc parāda samaksas dienas vai pēc dienas, kad parāda saistība ir izbeigusies uz cita tiesiska pamata, tādējādi šo ziņu publiskošanai arī noteikusi termiņu – 5 gadi.

Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka konkrētajā gadījumā nav saskatāms pamats analogijas piemērošanai, jo konkrētais gadījums ir noregulēts ar spēkā esošu tiesību normu, proti, Maksātspējas likuma 132.panta trešo daļu, kas skaidri norāda uz fiziskas personas maksātspējas procesa lietas publicitātes ilgumu. Tādējādi SIA "Lursoft IT" nebija pamats piemērot citas tiesību normas, kas neattiecas uz konkrēto gadījumu.

[2.4.] No 2.3.punktā izdarītās analīzes izriet, ka tiesiskais pamats personas datu publicēšanai nevar būt Datu regulas 6.panta 1.punkta "c" un "e" apakšpunkts, jo tas nav nostiprināts atbilstošās tiesību normās - likuma par "Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.¹⁶ pantā, 4.¹⁰ panta otrajā daļā. Uz minēto tiesisko pamatu nevar tikt attiecināts Datu regulas 23.pants, Maksātspējas likuma 132.panta pirmā daļa, Fizisko personu datu apstrādes likuma 26.pants, kā arī līgumi, kas tikuši noslēgti starp SIA "Lursoft IT" un Uzņēmumu reģistru.

[2.5.] SIA "Lursoft IT" savā tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā "Dokumenti" publiskojusi Uzņēmumu reģistram iesniedzamos tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējām daļā iekļautos personas datus saturošus reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā).

[2.5.1.] Apstrīdētajā lēmumā uz konkrēto gadījumu attiecināta likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ panta vienpadsmitā daļa, 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3.punkta "a" apakšpunkts un 4.¹⁵ panta ceturtnā daļa

Reģistra lietā esošie dokumenti, kas tiek iekļauti reģistrācijas lietas publicējām daļā (komercreģistrā) izsmeloši ir noteikti likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3.punkta "a" apakšpunktā.

Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta ceturtnajā daļā noteikts, ka reģistrācijas lietas nepublicējām daļā iekļautās ziņas un dokumenti ir ierobežotas pieejamības informācija. Privātpersonas reģistrācijas lietu nepublicējām daļas ziņas un dokumentus pieprasa Informācijas atklātības likuma noteiktajā ierobežotas pieejamības informācijas pieprasīšanas kārtībā.

Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka Uzņēmumu reģistra vesto reģistru informācijas saņēmējam nav tiesību atkalizmantot dokumentus, kas iekļauti tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējām daļā.

[2.5.2.] SIA "Lursoft IT" informāciju no Uzņēmumu reģistra saņēma, pamatojoties uz starp Uzņēmumu reģistru un SIA "Lursoft IT" 2018.gada 1.augustā noslēgto līgumu.

Minētā līguma 1.punktā noteikts, ka Uzņēmumu reģistrs piešķir SIA "Lursoft IT" par līgumā noteikto atlīdzību neekskluzīvas un tālāk nenododamas tiesības saņemt Uzņēmumu reģistra rīcībā esošo tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas procesā radīto informāciju, tajā skaitā atkalizmantošanai komerciālos un nekomerciālos nolūkos. Informācijas apjoms un ietvars noteikts normatīvajos aktos par Uzņēmumu reģistra informācijas izsniegšanu. Saskaņā ar līguma 3.1. un 3.2. apakšpunktu Uzņēmumu reģistrs nodod SIA "Lursoft IT" informāciju normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā un apjomā. Informācija var saturēt ierobežotas pieejamības informāciju. SIA "Lursoft IT" ierobežotas pieejamības informāciju izmanto atbilstoši normatīvo aktu prasībām. SIA "Lursoft IT" apliecina, ka nenodos ierobežotas pieejamības informāciju trešajām personām.

[2.5.3.] SIA "Lursoft IT" apgalvojums, ka tā rīcībā nav Uzņēmumu reģistra reģistrācijas lietas nepublicējām daļas dokumentu uzskatāms par nepamatotu.

SIA "Lursoft IT" minēto apgalvojumu pamato ar argumentu, ka tās rīcībā ir no Uzņēmumu reģistra reģistrācijas lietām esošie dokumenti, kas tika saņemti līdz 2018.gada 1.augustam, savukārt par periodu no 2018.gada 1.augusta tiek saņemti dokumenti, kuri atbilstoši likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3.punktam iekļauti publicējām daļā. Tādējādi SIA "Lursoft IT" nav nodoti un līdz ar to tā arī

nevarēja veikt un neveica Uzņēmumu reģistra dokumentu apstrādi, kuri atbilstoši likumam “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” (redakcijā, kas ir spēkā no 2020. gada 7. janvāra) uzskatāmi kā nepublikās daļas dokumenti. Konkrētajai tiesību normai neesot atpakaļejošs spēks.

Apstrīdētajā lēmumā, atbildot uz SIA “Lursoft IT” argumentiem, konstatēts, ka neskatoties uz to, ka līdz 2020. gada 7. janvārim SIA “Lursoft IT” bija tiesīga apstrādāt personu datus saturošus dokumentus, pamatojoties uz likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otro daļu, 2020.gada 7.janvārī stājoties spēkā likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otrās daļas redakcijai, kas nosaka, ka Reģistra vesto reģistru informācijas saņēmējam nav tiesību atkalizmantojot dokumentus, kas iekļaujami tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā, SIA “Lursoft IT” šādu personas datu publicēšanas tiesiskais pamats Datu regulas izpratnē izbeidzās, tādējādi, liedzot SIA “Lursoft IT” publicēt dokumentus (tai skaitā vēsturiskos), kas iekļaujami tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā un satur identificējamu fizisko personu datus. Turpināt personas datu apstrādi, tai skaitā publicēšanu, ja tai zudis tiesisks pamats, saskaņā ar personu datu apstrādi regulējošajiem normatīvajiem aktiem, nav pieļaujams.

[2.6.] Attiecībā uz tiesisko pamatu personas datu apstrādei, SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā “Dokumenti” publicējot Uzņēmumu reģistram iesniedzamos un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā iekļautos personas datus saturošos reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā), apstrīdētajā lēmumā konstatēts sekojošais.

[2.6.1.] Nepamatota ir SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “e” apakšpunktu” kā tiesisko pamatu datu apstrādei.

Tā kā datu regulas 6. panta 1. punkta “e” apakšpunkts nodrošina juridisko pamatojumu personas datu apstrādei 2.3.3. apakšpunktā minētajos apstākļos, un nevienā normatīvajā aktā nav paredzētas tiesības SIA “Lursoft IT” publicēt Uzņēmumu reģistram iesniedzamos un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā iekļautos personas datus saturošos reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā), Datu regulas 6. panta 1. punkta “e” apakšpunkts nav piemērojams.

[2.6.2.] SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu ir uzskatāma par nepamatotu.

Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunkts nodrošina tiesisko pamatu personas datu apstrādei apstākļos, kad apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm. Lai Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunkts būtu tiesiskais pamats personas datu apstrādei citastarp ir jāveic pārziņa vai trešās personas likumisko interešu sabalansēšana ar datu subjekta pamattiesībām un brīvībām.

Leģitīmas intereses citastarp nozīmē, ka tām ir jābūt likumīgām – īstenotām tādā veidā, kas atbilst datu aizsardzības un citiem tiesību aktiem. Citiem vārdiem, likumīgām interesēm jābūt pieņemamām saskaņā ar tiesību aktiem.

Apstrīdētajā lēmumā tiek konstatēts, ka tiesību normas nepieļauj Uzņēmumu reģistram iesniedzamo un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā iekļauto personas datus saturošo reģistrācijas un citu dokumentu (dokumentālā veidā) publicēšanu. Ievērojot minēto, Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunkts nevar tikt uzskatīts par tiesisko pamatu SIA “Lursoft IT” veiktajai personas datu apstrādei.

[2.6.3.] Pamatojoties uz 2.3.4. apakšpunkta apsvērumiem, SIA “Lursoft IT” atsauce uz Datu regulas 23. pantu kā datu apstrādes tiesisko pamatu ir nepamatota.

[2.6.4.] SIA “Lursoft IT” nepamatoti atsauca uz to, ka SIA “Lursoft IT” pastāv Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punktā un 4. pantā noteiktais tiesiskais pamats informācijas publiskošanai.

Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punkts noteic, ka atkalizmantošana ir iestādes rīcībā esošas un iestādes radītas vispārpieejamas informācijas izmantošana komerciālam vai nekomerciālam mērķim, kas nav šīs informācijas radīšanas sākotnējais mērķis, ja to dara privātpersona, kura iestādes rīcībā esošo informāciju izmanto, neveicot valsts pārvaldes uzdevumus. Savukārt Informācijas atklātības likuma 4. pants paredz, ka vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija. Tādējādi regulējums skaidri noteic, ka atkalizmantojot pieļaujams tikai vispārpieejamu informāciju. Arī likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 4.¹⁰ panta vienpadsmitajā daļā skaidri noteikts, ka Uzņēmumu reģistra vesto reģistru informācijas saņēmējam nav tiesību atkalizmantojot dokumentus, kas iekļauti tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējā daļā.

Ievērojot minēto, SIA “Lursoft IT”, pamatojoties uz Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punktu un 4. pantu nav tiesību publicēt Uzņēmumu reģistram iesniedzamos un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējā daļā iekļautos personas datu saturošos reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā).

[2.6.5.] Nav pamatota SIA “Lursoft IT” atsauce uz Komerclikuma 7. panta pirmajā daļā noteikto tiesisko pamatu informācijas publiskošanai.

Komerclikuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības iepazīties ar komercreģistra ierakstiem un komercreģistra iestādei iesniegtajiem dokumentiem. Savukārt minētā panta otrā daļa paredz, ka ikvienam pēc rakstveida pieprasījuma iesniegšanas ir tiesības saņemt ziņas par komercreģistra ierakstiem un komersanta reģistrācijas lietā esošo dokumentu izrakstus un kopijas papīra vai elektroniskā formā. Atbilstoši Komerclikuma 6. panta otrajai daļai komercreģistru ved ar likumu tam pilnvarota iestāde – komercreģistra iestāde. Likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 2.⁷ pants noteic, ka komercreģistru ved Uzņēmumu reģistrs.

Nemot vērā to, ka SIA “Lursoft IT” nav uzskatāms par komercreģistra iestādi, tā nav uzskatāma par Komerclikuma 7. panta pirmajā daļā ietvertās tiesību normas adresātu.

[2.6.6.] SIA “Lursoft IT” nepamatoti atsauca uz likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otro daļu, kas bija spēkā līdz 2020. gada 7. janvārim, kā tiesisko pamatu personas datu apstrādei.

Likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otrā daļa, kas bija spēkā līdz 2020. gada 7. janvārim, paredzēja, ka ikvienam ir tiesības, iesniedzot Uzņēmumu reģistram attiecīgu rakstveida iesniegumu pieprasīt un saņemt informāciju no reģistriem, tajā skaitā informāciju atkalizmantošanai komerciālos un nekomerciālos nolūkos. Informāciju sniedz, izmanto un apstrādā, ievērojot normatīvajos aktos par informācijas atklātību un fizisko personu datu aizsardzību noteiktos ierobežojumus un saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrāciju Uzņēmumu reģistrā.

Lai arī līdz 2020. gada 7. janvārim minētā tiesību norma nenoteica ierobežojumus atkalizmantojot no Uzņēmumu reģistra saņemtos dokumentus, šie ierobežojumi stājās spēkā un kļuva saistoši SIA “Lursoft IT” līdz ar šobrīd spēkā esošās Likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otrā daļas pieņemšanu. Turpināt personas datu apstrādi, tai skaitā publicēšanu, ja tai zudis tiesiskais pamats saskaņā ar personas datu apstrādi regulējošiem normatīvajiem aktiem nav pieļaujams.

[2.6.7.] SIA “Lursoft IT” nepamatoti atsauca uz Sankciju un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteikto tiesisko pamatu publicēt Reģistram iesniedzamos un tiesību

subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautos personas datus saturošos reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā).

SIA “Lursoft IT” nav norādījusi konkrētu tiesību normu, kas pieļautu minēto dokumentu publiskošanu un arī Datu valsts inspekcijas rīcībā nav informācijas par šādas tiesību normas esamību.

[2.6.8.] Nav pamatota SIA “Lursoft IT” atsauce uz Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu likums) 26. pantu.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu likuma 26. pants noteic gadījumus, kādos likuma subjekts ir tiesīgs veikt vienkāršotu klienta izpēti.

SIA “Lursoft IT” nav Noziedzīgi iegūtu līdzekļu likuma subjekts un tajā nav ietvertas tiesības SIA “Lursoft IT” publiskot Uzņēmumu reģistram iesniedzamos un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautos personas datus saturošos reģistrācijas un citus dokumentus (dokumentālā veidā). Tāpat par nepamatotu ir atzīstama šādu dokumentu publiskošana likumu subjektu interesēs, jo likuma subjektiem ir nodrošināts tiesiskais pamats un mehānisms saņemt informāciju to pienākumu veikšanai.

SIA “Lursoft IT” nepamatoti atsaucas uz uzraugošo iestāžu vadlīnijām un rekomendācijām, kam ir ieteikuma raksturs. Šajos dokumentos ietvertā informācija nevar tikt interpretēta kā aicinājums veikt klienta izpēti, pārkāpjot normatīvajos aktos noteikto.

[2.7.] No 2.6. apakšpunktā izdarītās analīzes izriet, ka tiesiskais pamats personas datu publicēšanai nevar būt Datu regulas 6. panta 1. punkta “e” un “f” apakšpunkts, jo tas nav nostiprināts atbilstošās tiesību normās – Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punktā, 4. pantā, Komerclikuma 7. panta pirmajā daļā, likuma par “Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta otrajā daļā redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 7. janvārim, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu likuma 26. pantā. Uz minēto tiesisko pamatu nevar tikt attiecināts arī Datu regulas 23. pants, kā arī līgumi, kas tikuši noslēgti starp SIA “Lursoft IT” un Uzņēmumu reģistru. Savukārt ar Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu nevar pamatot tādu personas datu apstrādi, kas ar likumu ir aizliegta.

[2.8.] Ievērojot minēto, apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā “Dokumenti” publicējot Uzņēmumu reģistra dokumentus, kas satur personas datus un nav minēti likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁵ pantā, kā arī publicējot SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnešpējas reģistra datu bāzē informāciju par maksātnešpējas procesu ilgāk par vienu gadu no ieraksta par fiziskās personas maksātnešpējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas, ir veikusi personas datu apstrādi, neievērojot Datu regulas 5. panta 1. punkta “a”, “b”, “c” apakšpunktā noteiktos personas datu apstrādes principus un bez tiesiska pamata, tādējādi pārkāpjot Datu regulas 6. panta 1. punkta noteiktās prasības personas datu apstrādei.

[2.9.] Apstrīdētajā lēmumā ir konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” pretēji tās paustajiem norādījumiem, pēc Datu valsts inspekcijas saņemtajām norādēm neizbeidza un neierobežoja publicēšanu uz laiku, kamēr tiek noskaidrots, vai apstrāde ir atbilstoša normatīvajam regulējumam. Pastāvot šaubām par personas datu apstrādes iespējamo neatbilstību normatīvajam regulējumam, SIA “Lursoft IT” būtu bijis attiecīgi jārikojas, kas netika darīts, neskatoties uz Datu valsts inspekcijas un Uzņēmumu reģistra norādēm par iespējamu Datu regulai neatbilstošu datu apstrādi.

[2.10.] Pamatojoties uz Fizisko personu datu apstrādes likuma 5. panta pirmās daļas 2. punktu, 23. pantu, Datu regulas 58. panta 2. punkta “d” apakšpunktu, Administratīvās atbildības likuma 115. panta pirmās daļas 4. punktu, 151. panta pirmās daļas 1. punktu,

156. pantu, 157. panta otro un trešo daļu, 166. panta pirmo daļu, 168. pantu, 262. pantu, 269. pantu, nolemts:

1. atzīt SIA "Lursoft IT" par vainīgu Datu regulas 83. panta 5. punkta "a" apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu EUR 65 000 (sešdesmit pieci tūkstoši euro) apmērā;

2. uzlikt par pienākumu līdz 2020. gada 15. decembrim saskaņot apstrādes darbības ar Datu regulas 5. panta "a", "b", "c" apakšpunktu un Datu regulas 6. panta 1. punkta noteikumiem, proti, nodrošināt likumīgu, godprātīgu un atbilstošu personas datu apstrādi, pārtraucot apstrīdētajā lēmumā minēto personas datu apstrādi (publicēšanu), kuru apstrādei zudis tiesiskais pamats.

[3.] SIA "Lursoft IT" 2020. gada 15. decembrī Datu valsts inspekcijā iesniedza sūdzību (turpmāk tekstā – apstrīdēšanas iesniegums), lūdzot apstrīdēto lēmumu atcelt un administratīvā pārkāpuma procesu lietā izbeigt. Datu valsts inspekcija konstatē, ka apstrīdēšanas iesniegums iesniegts Administratīvās atbildības likuma 168. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā un tā izskatīšana ir pieļaujama.

[4.] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka SIA "Lursoft IT" publicē tikai vispārpieejamus dokumentus uz tiesiska pamata – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu likuma subjektu un citās sabiedrības interesēs:

[4.1.1.] Apstrīdēšanas iesniegumā pausts viedoklis, ka ne apstrīdētajā lēmumā, ne lietas materiālos nav skaidrots, par kādām personas datu kategorijām ir konstatēts pārkāpums. Ņemot vērā to, ka Datu valsts inspekcijas kompetencē neesot likuma "Par Latvijas Republikas uzņēmumu reģistru" tiesību normu piemērošana, lietai ir jābūt par personas datiem.

Datu valsts inspekcijas direktore (turpmāk- Direktore) konstatē, ka apstrīdētajā lēmumā ir ietverts skaidrojums par tiem personas datiem, kuru apstrāde uzskatāma par prettiesisku, jo šai apstrādei nav rodams Datu regulas 6. pantā minētais tiesiskais pamats. Minētie personas dati, kuru apstrāde nav pieļaujama, ir ietverti apstrīdētajā lēmumā un atspoguļoti šā lēmuma 2.5.1. apakšpunktā, un Direktore šai analīzei pievienojas. Proti, reģistra lietā esošie dokumenti, kas tiek iekļauti reģistrācijas lietas publiskajā daļā (komercreģistrā) izsmelīgi ir noteikti likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3. punkta "a" apakšpunktā. Tie ir statūti, gada pārskati un citi publiskošanai Uzņēmumu reģistrā saņemtie pārskatu dokumenti, dalībnieku reģistra nodalījumi, līgumi (lēmumi) par dibināšanu, pamatkapitāla samazināšanas noteikumi, pamatkapitāla palielināšanas noteikumi un reorganizācijas līgumi, ārvalsts komersanta apliecinājumi par sabiedrības reģistrāciju attiecīgajā valstī, ārvalsts komersanta dibināšanas līgumi vai līdzvērtīgi dokumenti, dokumenti, ar kuriem izdarīti grozījumi iepriekš norādītajos dokumentos, un tiesas nolēmumi par sabiedrības darbības izbeigšanu. Vienlaikus likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta otrajā daļā ir noteikts, ka reģistrācijas lietā esošos dokumentus un ziņas, kas nav norādītas šā panta pirmajā daļā, iekļauj reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā, savukārt minētā panta ceturtajā daļā paredzēts, ka reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautās ziņas un dokumenti ir ierobežotas pieejamības informācija.

Ņemot vērā to, ka SIA "Lursoft IT" savā tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā "Dokumenti" publiskojusi Uzņēmumu reģistram iesniedzamos tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautos personas datus saturošus reģistrācijas un citus dokumentus, kas pārsniedz likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta pirmajā daļā noteikto dokumentu apjomu, apstrīdētajā lēmumā konstatēta prettiesiskā datu apstrāde attiecas uz tiem personas datiem, kas iekļauti šajos – reģistra nepubliskajā daļā iekļautajos - dokumentos.

Minētais secinājums ir korekti atspoguļots arī apstrīdētajā lēmumā, norādot, ka sods tiek piemērots par SIA "Lursoft IT" veiktajām darbībām ar personas datiem, publicējot informāciju

par Uzņēmumu reģistram iesniedzamo un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautajiem personas datus (piemēram, vārds, uzvārds, personas kods) saturošiem reģistrācijas un citiem dokumentiem (dokumentālā veidā) SIA "Lursoft IT" interneta vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā "Dokumenti".

[4.1.2.] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka amatpersona nav spējusi nodalīt konkrētās apstrādes darbības, par kurām tā vēlas piemērot sodu.

Kā norādīts šā lēmuma 4.1.1. apakšpunktā, apstrīdētajā lēmumā ir konstatēts konkrēts SIA "Lursoft IT" veiktās datu apstrādes pārkāpums, publicējot informāciju par Uzņēmumu reģistram iesniedzamo un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā iekļautajiem personas datus saturošiem reģistrācijas un citiem dokumentiem (dokumentālā veidā) SIA "Lursoft IT" interneta vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā "Dokumenti".

Lai arī apstrīdētajā lēmumā citastarp ir vērtēts arī SIA "Lursoft IT" personas datu saņemšanas no Uzņēmumu reģistra tiesiskums, tam šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes, jo pārkāpums ir piemērots par konkrētu personas datu apstrādes darbību – personas datu publicēšanu.

[4.1.3.] SIA "Lursoft IT" apstrīdēšanas iesniegumā norāda, ka amatpersona nav pamatojusi datu subjekta interešu aizskārums, vien vērtējot personas datu apstrādi, pamatojoties uz legītimajām interesēm.

Direktore norāda, ka prettiesiskas datu apstrādes un datu subjekta pamattiesību aizskārums konstatēšanai reāla kaitējuma pastāvēšana nav nepieciešama. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas praksē² nostiprinātajai atziņai, nav izšķirošas nozīmes tam, vai veiktā datu apstrāde ir radījusi jebkādas negatīvas sekas (*reālu* tiesību aizskārums), lai to atzītu par iejaukšanos pamattiesībās. Līdz ar to apstākļi, vai ir konstatētas konkrētas kādas atsevišķam tiesību subjektam radītas negatīvās sekas, nemaina pamattiesību aizskārums faktus.

[4.1.4.] Apstrīdēšanas iesniegumā tiek pausts viedoklis, ka apstrīdētajā lēmumā nav iekļauts pamatojums, kā tieši dokumentu apstrāde pārkāpj Datu regulas 5. pantu.

Direktore norāda, ka apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punktu apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no 6. panta 1. punktā minētajiem pamatojumiem. Papildus tiesiskā pamata nodrošināšanai saskaņā ar Datu regulas 5. pantu pārzinim ir jāievēro arī citi Datu regulā noteiktie nosacījumi, saskaņā ar kuriem jebkurai personas datu apstrādei ir jābūt likumīgai, godprātīgai un pārredzamai, kā arī tikai atbilstoši paredzētajam mērķim un tam nepieciešamajā apjomā.

Tas vien, ka apstrīdētajā lēmumā netika skaidri nošķirts un aprakstīts katrs Datu regulas 5. panta 1. punkta "a", "b" un "c" apakšpunkta pārkāpums, nenozīmē, ka tas netika vērtēts. Tiesiskās skaidrības nolūkā Direktore sniedz šādu attiecīgo tiesību normu pārkāpuma skaidrojumu.

Saskaņā ar Datu regulas 5. panta 1. punkta "a" apakšpunktu personas dati tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā. No minētās tiesību normas cita starpā izriet pienākumus personas datus apstrādāt tikai tad, ja tam ir tiesisks pamats. Ņemot vērā to, ka apstrīdētajā lēmumā ir konstatēts, ka SIA "Lursoft IT" personas datus ir apstrādājis bez atbilstoša tiesiskā pamata, tas ir pārkāpis arī Datu regulas 5. panta 1. punkta "a" apakšpunktu.

Atbilstoši Datu regulas 5. panta 1. punkta "b" apakšpunktam personas dati tiek vākti konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā. Ņemot vērā to, ka SIA "Lursoft IT" no Uzņēmumu reģistra iegūtos personas datus turpināja publicēt arī pēc tam, kad bija zudis tiesiskais pamats šādai publicēšanai, proti, bez legītīma nolūka, ar šādām darbībām SIA "Lursoft IT" ir pārkāpis Datu regulas 5. panta 1. punkta "b" apakšpunktu.

² piemēram, Österreichischer Rundfunk u.c., C-465/00, C-138/01 un C-139/01, [EU:C:2003:294](https://eur-lex.europa.eu/eli/cejoc/2003/294)

Datu regulas 5. panta 1. punkta “c” apakšpunkts noteic, ka personas dati ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“datu minimizēšana”). Ņemot vērā to, ka SIA “Lursoft” personas datus publicēja lielākā apjomā, nekā to pieļāva tiesību normas, ir pārkāpts Datu regulas 5. panta 1. punkta “c” apakšpunkts.

[4.1.5.] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka apstrīdētais lēmums nav pamatots Administratīvās atbildības likuma 153. panta pirmās daļas 8. punkta izpratnē.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 153. panta pirmās daļas 8. punktu lēmumā par soda piemērošanu norāda lēmuma pieņemšanas tiesisko pamatu, tai skaitā tiesību normu, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu. Direktores ieskatā apstrīdētajā lēmumā ir pietiekami skaidri norādītas tiesību normas, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu – Datu regulas 83. panta 5. punkta “a” apakšpunkts. Proti, SIA “Lursoft IT”, veicot personas datu apstrādi, nav ievērojis personas datu apstrādes pamatprincipus – Datu regulas 5. panta 1. punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktus un Datu regulas 6. pantu.

[5.] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka SIA “Lursoft IT” rīcībā nav Uzņēmuma reģistra nepublicējamās daļas dokumentu. SIA “Lursoft IT” uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverts tiesiskais pamatojums atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 153. panta pirmās daļas 8. punktam, jo aizliegums publiskot Uzņēmumu reģistra reģistrācijas lietas nepublicējamās daļas dokumentus, ņemot vērā to, ka šie dokumenti satur personas datus, uz SIA “Lursoft IT” attiecināts neatkarīgi no datuma, kurā tie pievienoti reģistrācijas lietai:

[5.1.] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka SIA “Lursoft IT” bija tiesības iegūt reģistrācijas lietā esošo informāciju, jo tai bija noteikts vispārpieejams statuss. Amatpersona neesot pamatojusi apgalvojumu, ka dokumenti, kas atradušies reģistrācijas lietā līdz 2018. gada 1. augustam, ir uzskatāmi par ierobežotas pieejamības dokumentiem.

Pirmkārt, Direktore norāda, ka lietā nav strīda par to, ka SIA “Lursoft” dokumentus no reģistrācijas lietas ir ieguvusi tiesiski gan pirms 2018. gada 1. augusta, gan pēc šī datuma. Lietā ir strīds par šajos dokumentos ietverto personas datu apstrādi, tos publicējot uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi. Pārkāpums ir konstatēts par SIA “Lursoft IT” veikto personas datu apstrādi, publicējot informāciju par Uzņēmumu reģistram iesniedzamo un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējamajā daļā iekļautajiem personas datus saturošiem reģistrācijas un citiem dokumentiem (dokumentālā veidā) SIA “Lursoft IT” interneta vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā “Dokumenti”.

Otrkārt, Datu valsts inspekcija vērtē personas datu apstrādi, nevis pašu dokumentu iegūšanu un publiskošanu. Amatpersona apstrīdētajā lēmumā nav pamatojusi, ka dokumenti, kas atradušies reģistrācijas lietā līdz 2018. gada 1. augustam, ir uzskatāmi par ierobežotas pieejamības dokumentiem, jo šāds konstatējums nekādā mērā neietekmē apstrīdētajā lēmumā izdarītos secinājumus. Kā jau minēts iepriekš, Datu valsts inspekcija nevērtēja, vai SIA “Lursoft IT” personas datus ieguva tiesiski un šīs konkrētās personas datu apstrādes prettiesiskums arī apstrīdētajā lēmumā nav konstatēts. Apstrīdētajā lēmumā ir vērtēts tikai tas, vai 2020. gadā SIA “Lursoft IT” veiktā datu apstrāde, publicējot personas datus saturošus dokumentus, ir atbilstoša tām tiesību normām, kas bija spēkā konkrētās darbības – publiskošanas – veikšanas brīdī.

Apstrīdētajā lēmumā ir konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” veiktās personas datu apstrādes – publicēšanas – brīdī spēkā bija likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3. punkta “a” apakšpunkts, kurā izsmeloši noteikti tie dokumentu veidi, kas iekļaujami reģistrācijas lietas publicējamajā daļā. Šā panta ceturtajā daļā noteikts, ka reģistrācijas lietas nepublicējamajā daļā iekļautās ziņas un dokumenti ir ierobežotas pieejamības informācija. Likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka Uzņēmumu reģistra vesto reģistru informācijas saņēmējam nav tiesību atkalizmantot dokumentus, kas iekļauti tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublicējamajā daļā. Ņemot vērā to, ka uz SIA “Lursoft IT” veikto personas datu saturošu dokumentu publicēšanas

brīdi, šie dokumenti bija iekļauti reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā, tika konstatēts personas datu apstrādes pārkāpums, veicot personas datu apstrādi bez Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktā tiesiskā pamata. Šajā aspektā nav nekādas tiesiskas nozīmes tam, ka vēsturiski šiem personas datus saturošajiem dokumentiem bija noteikts vispārpieejams statuss. Apstrīdētajā lēmumā netika konstatēts pārkāpums par SIA "Lursoft IT" veikto personas datu publiskošanu tajā brīdī, kad šie personas datus saturošie dokumenti bija vispārpieejami.

Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3. punkta "a" apakšpunkta, ceturtais daļas un 4.¹⁰ panta vienpadsmitās daļas mērķis ir noteikt tos dokumentu veidus, kuru publiskošana tiesību normas spēkā esamības laikā nav pieļaujama. Nemot vērā to, ka nav pieļaujama šo dokumentu publiskošana, acīmredzams ir arī secinājums, ka tajā ietvertu personas datu publiskošana ir aizliegta. Lietā ir pietiekami pierādījumi tam, ka šo tiesību normas spēkā esamības laikā SIA "Lursoft IT" ir publicējis tos personas datu saturošus dokumentus, kurus likumdevējs ir noteicis kā nepubliskojamus. Šajā aspektā nav nekādas nozīmes tam, ka vēsturiski šāda veida dokumentus bija iespējams publiskot. Ir prettiesiski veikt kādu likumdevēja aizliegtu darbību, tikai balstoties uz apstākli, ka kādreiz šāda veida darbība bija pieļaujama. Datu valsts inspekcija nevērtēja un nekonstatēja SIA "Lursoft IT" pārkāpumu par tās veikto dokumentu publicēšanu laika periodā, kad šī publicēšana bija atļauta.

[5.1.1.] Vienlaikus Direktore vērs uzmanību uz to, ka būtu iespējams vērtēt, vai personas datus saturošu dokumentu vispārpieejamība nozīmē to, ka arī tajā iekļautajiem personas datiem tiek noteikts vispārpieejams statuss un uz tiem nav attiecināmas personas datu apstrādi regulējošās tiesību normas.

Direktore ieskatā uz personas datu apstrādi jebkurā gadījumā ir attiecināma Datu regula un no tās izrietošās prasības, un SIA "Lursoft IT" kā personas datu apstrādes pārzinim bija jāievēro datu apstrādi reglamentējošie normatīvie akti. Šāds secinājums izriet gan no starp Uzņēmumu reģistru un SIA "Lursoft IT" noslēgtajiem līgumiem, kas saturēja atsauci uz to, ka Uzņēmumu reģistra sniegtā informācija var ietvert ierobežotas pieejamības informāciju, un SIA "Lursoft IT" ierobežotas pieejamības informāciju jāizmanto atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī SIA "Lursoft IT" apliecinājumu, ka tā nenodos ierobežotas pieejamības informāciju trešajām personām, gan Ministru kabineta noteikumiem, kas regulēja informācijas izsniegšanu no Uzņēmumu reģistra, paredzot, ka, saņemot informācijas sniegšanas pakalpojumu, informācijas saņēmējs kā pārzinis patstāvīgi atbild par fizisko personu datu apstrādes atbilstību fizisko personu datu aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Tādējādi, saņemot personas datus no Uzņēmumu reģistra, neatkarīgi no tā, vai šie dati bija ietverti vispārpieejamā vai ierobežotas pieejamības dokumentā, SIA "Lursoft IT" bija jāvērtē šādas datu apstrādes tiesiskais pamats, tostarp samērīgums starp SIA "Lursoft IT" interesēm uz datu publicēšanu un datu subjektu interesēm nublicēt šo informāciju. Konstatējot, ka datu subjekta intereses ir prevalējošas un personas datu apstrādei nav tiesiskā pamata, personas datu apstrāde, tostarp publiskošana, būtu nekavējoties pārtraucama pat tajā gadījumā, ja personas dati ir ietverti vispārpieejamā dokumentā.

Vienlaikus, ņemot vērā to, ka apstrīdētajā lēmumā šis aspekts nav ticis atsevišķi vērtēts un par to sods nav piemērots, Direktore to tālāk nevērtēs.

[5.1.2.] Nav arī pamatota SIA "Lursoft IT" atsauce uz to, ka amatpersonai būtu vajadzējis pieliet visas četras tiesību normu iztulkošanas metodes. Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ panta vienpadsmitajā daļā ietvertā tiesību norma ir nepārprotama, skaidri nosakot, ka Uzņēmumu reģistra vesto reģistru informācijas saņēmējam nav tiesību atkalizmantojot dokumentus, kas iekļauti tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepubliskajā daļā. Tiesību normas gramatiskais teksts skaidri norāda arī tās jēgu un mērķi. Tiesību normas interpretācija nevar novest pie cita rezultāta, ja šīs normas teksts ir nepārprotams.

Turklāt, pat, ja likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ pantā ietvertā tiesību norma tiktu vērtēta padziļināti, tas nevarētu novest pie citādiem secinājumiem. Šajā

aspektā būtiski ir ņemt vērā, ka apstrīdētajā lēmumā ir vērtēta personas datu apstrāde, nevis dokumentu publiskošana vai atkalizmantošana kā tāda. Proti, neatkarīgi no tā, vai reģistros ietvertā informācija atradās publiskajā vai nepubliskajā daļā, attiecībā uz šajos dokumentos ietvertajiem personas datiem un darbībām ar tiem bija jāievēro personas datu apstrādes normatīvais regulējums. Tas vien, ka kāds dokuments ir publisks, automātiski nenozīmē, ka arī tajā ietvertie personas dati kļūst par vispārpieejamu informāciju, attiecībā uz kuru nav piemērojama Datu regula. Vienlaikus, ja likumdevējs ir tiesību normā noteicis imperatīvu, skaidru aizliegumu publicēt noteikta veida dokumentus, kas sevī ietver arī personas datu apstrādes aizliegumu, tiesību normas piemērotājs nevar tiesību normu tulkošanas ceļā nonākt pie secinājuma, ka uz viņu šī norma neattiecas.

[5.2.] SIA “Lursoft IT” apstrīdēšanas iesniegumā pauž viedokli, ka ierobežojums atkalizmantot no Uzņēmumu reģistra saņemtos dokumentus saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 27. marta noteikumu Nr. 191 “Noteikumi par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informācijas izsniegšanas un citiem maksas pakalpojumiem” (turpmāk – noteikumi par Uzņēmumu reģistra maksas pakalpojumiem) 12. punktu pastāv no 2018. gada 1. augusta un nav attiecināms uz vēsturiskajiem dokumentiem, kas saņemti līdz 2018. gada 1. augustam.

Direktore atkārtoti vērš uzmanību, ka Likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ un 4.¹⁵ pants skaidri un nepārprotami satur aizliegumu publiskot tos dokumentus, kas uz tiesību normas spēkā esamības brīdi atrodas reģistru nepubliskajā daļā. Ne šajās, ne citās tiesību normās nav ietverta nekāda norāde par to, ka šis aizliegums nebūtu attiecināms uz dokumentiem, kuri jau atrodas atkalizmantotāju rīcībā. Arī noteikumu par Uzņēmumu reģistra maksas pakalpojumiem 48. punkts tiešā tekstā noteica, ka personām, kuras līdz 2018. gada 31. martam saņēma informāciju atkalizmantošanai atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 3. jūnija noteikumiem Nr. 277 “Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informācijas izsniegšanas noteikumi”, šajos noteikumos noteikto ierobežojumu atkal izmantot dokumentus no tiesību subjekta vai juridiskā fakta reģistrācijas lietas piemēro, sākot ar 2018. gada 1. augustu. Tādējādi no 2018. gada 1. augusta stājās spēkā aizliegums atkalizmantot, tostarp publicēt, dokumentus, kas uz šo brīdi atrodas reģistra nepubliskajā daļā.

Nav pamatota apstrīdēšanas iesniegumā ietvertā atsauce uz to, ka no likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” likumprojekta tika izslēgts tā pārejas noteikumu 35. punkts, kas paredzēja, ka Uzņēmumu reģistra informācijas saņēmēji nodrošina to, ka netiek atkalizmantota to rīcībā esošā informācija, kurai noteikts ierobežotas pieejamības statuss arī gadījumā, ja tie šo informāciju saņēmuši pirms šā likuma grozījumu, kas noteic ierobežotas pieejamības informācijas statusu, spēkā stāšanās, tādēļ SIA “Lursoft IT” ir tiesības šo informāciju publiskot. Minētās tiesību normas izslēgšana no likumprojekta tikai liecina par to, ka attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas izmantošanu ir piemērojams vispārējais regulējums, ko nebija nepieciešams atkārtot likumprojektā, kā arī šis pienākums tika ietverts noteikumu par Uzņēmumu reģistra maksas pakalpojumiem 48. punktā. Nevar arī uzskatīt, ka šādi tiesību normai ir atpakaļvērstas spēks, jo tā tiek attiecināta tikai uz tām darbībām, kas tiek veiktas tiesību normas spēkā esamības laikā. Datu valsts inspekcija vērtē SIA “Lursoft IT” veikto dokumentu un tajā ietvērto personas datu publiskošanu, kas tiek veikta šobrīd, saskaņā ar tiesību normām, kas ir piemērojamas šobrīd, savukārt uz personas datu apstrādi, kas tika veikta līdz 2018. gada 1. augustam, Datu valsts inspekcija attiecinā tajā laikā spēkā esošās tiesību normas. Papildus jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā vispār netika vērtētas tās darbības, ko SIA “Lursoft IT” veikusi pirms 2018. gada 1. augusta.

[6.] Apstrīdēšanas iesniegumā tiek norādīts, ka personas datu apstrādes tiesiskais pamats ir trešo personu leģitīmās intereses. Proti, SIA “Lursoft IT” apstrādājot personas datus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu novēršanas likuma subjektu interesēs.

Direktore norāda, ka apstrīdētajā lēmumā ir izsmēloši vērtēta SIA “Lursoft IT” veiktās datu apstrādes atbilstība Datu regulas 6. panta 1. punktu “f” apakšpunktam, kas atspoguļota arī šā

lēmuma 2.6.2. apakšpunktā. Proti, apstrīdētajā lēmumā ir paskaidrots, ka leģitīmas intereses citastarp nozīmē, ka tām ir jābūt likumīgām – īstenotām tādā veidā, kas atbilst datu aizsardzības un citiem tiesību aktiem. Citiem vārdiem, likumīgām interesēm jābūt pieņemamām saskaņā ar tiesību aktiem. Nemot vērā to, ka SIA “Lursoft IT” intereses nevar tikt vērtētas kā likumīgas, arī uz to pamata veiktā personas datu apstrāde atzīstama par prettiesisku.

Papildus Direktore paskaidro, ka leģitīmās intereses ir viens no sešiem Datu regulas 6. panta 1. punktā ietvertajiem tiesiskajiem pamatiem, kas pieļauj personas datu apstrādi. Saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu personas datu apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja šī apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns. Leģitīmās intereses pēc savas būtības ir elastīgākas par citiem Datu regulas 6. panta 1. punktā ietvertajiem personas datu apstrādes tiesiskajiem pamatiem un varētu tikt attiecinātas principā uz jebkuru personas datu apstrādes darbību, kam ir saprātīgs nolūks. Ņemot vērā to, ka šis personas datu apstrādes pamats var tikt piemērots ļoti plašam pārziņa interešu lokam, tas uzliek pārzinim pienākumu veikt līdzsvara testu, vērtējot, vai pārziņa intereses katrā konkrētajā gadījumā prevalē pār datu subjekta interesēm uz savu personas datu aizsardzību.

Tiesību norma, kas pieļauj personas datu apstrādi, pamatojoties uz pārziņa leģitīmajām interesēm, nosacīti var tikt sadalīta trīs daļās. Proti, ir nepieciešams konstatēt, ka 1) pastāv pārziņa leģitīma interese; 2) šai leģitīmās intereses īstenošanai ir nepieciešama personas datu apstrāde; 3) datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības nav pārākas par pārziņa leģitīmo interesi personas datu apstrādē. Minētais nozīmē, ka nepietiek tikai ar pārziņa konstatējumu, ka personas datu apstrāde ir nepieciešama viņa leģitīmo interešu sasniegšanā. Lai pamatotos uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu, pārzinim ir jāspēj pierādīt visu trīs elementu esamība.

Kā jau minēts, par leģitīmajām interesēm var tikt uzskatīts ļoti plašs pārziņa interešu loks. Pārziņa leģitīmās intereses var iekļaut sevī arī trešo personu interešu īstenošanu. Šādas trešo personu intereses ir izvērtējamas un ņemamas vērā, kad tiek lemts, vai datu subjekta intereses ir prevalējošas (veicot augstāk minēto trešā kritērija pārbaudi).

Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punkts noteic, ka atkalizmantošana ir iestādes rīcībā esošas un iestādes radītas vispārpieejamas informācijas izmantošana komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem, kas nav šīs informācijas radīšanas sākotnējais mērķis, ja to dara privātpersona, kura iestādes rīcībā esošo informāciju izmanto, neveicot valsts pārvaldes uzdevumus. Minētā tiesību norma norāda uz SIA “Lursoft IT” interesi publiskot dokumentus un apstrādāt personas datus komerciālās interesēs, sniedzot pakalpojumu trešajām personām. Direktore atzīst šo interesi par pamatotu un būtisku. Papildus Direktore piekrīt, ka, īstenojot savu interesi, pastarpināti tiek īstenota arī pakalpojumu saņēmēju, tostarp Noziedzīgi iegūtu līdzekļu novēršanas likuma subjektu interese iespējami viegli piekļūt tiem nepieciešamajai informācijai.

Vienlaikus, lai gan interese var būt būtiska, tai vienlaikus ir jābūt arī leģitīmai. Jebkura interese – būtiska vai nebūtiska – ja tā ir prettiesiska vai neētiska, nevar tikt atzīta par leģitīmu Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunkta izpratnē.

Tādējādi, ja tiek konstatēts, ka SIA “Lursoft IT” apstrādā personas datus savu komerciālo interešu un pastarpināti arī Noziedzīgi iegūtu līdzekļu novēršanas likuma subjektu interešu vārdā, taču ar šādu apstrādi pārkāpj tiesību normās noteiktos aizliegumus personas datu apstrādei, šāda personas datu apstrāde nevar tikt atzīta par leģitīmu un atbilstošu Datu regulai.

Konkrētajā gadījumā gan apstrīdētajā lēmumā, gan šajā lēmumā vairākkārt ir norādīts, ka SIA “Lursoft IT” pretēji likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁵ panta pirmās daļas 3. punkta “a” apakšpunktā, ceturtajā daļā un 4.¹⁰ panta vienpadsmitajā daļā noteiktajam aizliegumam ir publicējis informāciju par Uzņēmumu reģistram iesniedzamo un tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrācijas lietas nepublikajā daļā iekļautajiem personas datus saturošiem

reģistrācijas un citiem dokumentiem (dokumentālā veidā) SIA “Lursoft IT” interneta vietnē *lursoft.lv* Uzņēmumu datu bāzes sadaļā “Dokumenti.

Ievērojot minēto, nav konstatējama SIA “Lursoft IT” legītīma interese personas datu apstrādei un sekojoši – personas datu apstrāde ir veikta, pārkāpjot Datu regulas 6. pantu, proti, datu apstrāde veikta bez tiesiska pamata. Ja interese, kuras sasniegšanai tika veikta personas datu apstrāde, tiek atzīta par nelegītīmu, nav nepieciešams veikt tālāku apstrādes vērtējumu, noskaidrojot personas datu apstrādes nepieciešamību intereses īstenošanai vai datu subjekta intereses, jo šie vērtējumi nevar padarīt tiesisku tādu personas datu apstrādi, kas jau sākotnēji ir atzīta kā prettiesiska, proti, bez legītīmas intereses pastāvēšanas.

[7] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka amatpersona apstrīdētajā lēmumā nav noskaidrojusi personas datu apstrādes tiesisko pamatu attiecībā uz Maksātnespējas reģistra informācijas publiskošanu 5 gadus pēc maksātnespējas beigām:

[7.1] SIA “Lursoft” informāciju par fiziskas personas maksātnespēju publiskojot, balstoties uz Datu regulas 6. panta pirmā punkta “f” apakšpunktu, lai nodrošinātu trešo personu legītīmo interešu ievērošanu.

Lai arī attiecībā uz datu par fiziskas personas maksātnespēju publiskošanu apstrīdētajā lēmumā tiešā veidā nav atsauces uz Datu regulas 6. panta pirmā punkta “f” apakšpunktu, minētais nenozīmē, ka apstrīdētajā lēmumā šis tiesiskais pamats nav vērtēts vispār. Šīs tiesību normas padziļināta analīze nav veikta, jo tas ir atzīts par vienīgo iespējamo pamatu personas datu apstrādes veikšanai.

Vienlaikus gan apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, gan arī Direktore konstatē, ka SIA “Lursoft IT” savu veikto personas datu apstrādi attiecībā uz SIA “Lursoft IT” tīmekļa vietnē *lursoft.lv* Maksātnespējas datu bāzē ievietoto informāciju un dokumentiem par fiziskas personas vēsturiskajiem maksātnespējas procesiem, par kuriem ieraksts par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīts pirms *vairāk kā* viena gada, nevar balstīt uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu, jo konkrētajā gadījumā datu subjekta intereses uz savu personas datu aizsardzību prevalē pār SIA “Lursoft IT” interesēm attiecībā uz datu publiskošanu.

Tāpat SIA “Lursoft IT” veiktā personas datu apstrāde, publiskojot personas datus saturošus dokumentus par fiziskas personas maksātnespējas procesiem, par kuru izbeigšanu ieraksts izdarīts pirms *mazāk kā* viena gada, ir atzīstama par tiesisku un veiktu saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu.

[7.2.] Maksātnespējas likumā noteiktais ierakstu dzēšanas termiņš neesot attiecināms uz SIA “Lursoft IT”, jo saskaņā ar Maksātnespējas likuma 132. panta trešo daļu šāds pienākums ir attiecināms tikai uz atbildīgo iestādi – Uzņēmumu reģistru.

Direktore norāda, ka Maksātnespējas likuma 132. panta trešās daļas un ar to saistītās Datu valsts inspekcijas uzziņas izvērsts skaidrojums ir ietverts apstrīdētajā lēmumā un atspoguļots arī šā lēmuma 2.2. punktā. Direktore šai argumentācijai pievienojas.

Maksātnespējas likuma 132. panta trešā daļa noteic, ka ziņas publisko maksātnespējas reģistrā fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā, kā arī vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas.

Lai arī patiesi Maksātnespējas likuma 132. panta trešās daļas adresāts kā par maksātnespējas reģistru atbildīgā iestāde ir Uzņēmumu reģistrs, taču SIA “Lursoft IT”, publiskojot personas datus, pamatojoties uz Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktu, jo īpaši saskaņā ar minēto tiesību normu, veicot samērīguma izvērtējumu, bija jāņem vērā šīs tiesību normas būtība. Tāpat ir nepieciešams atgādināt, ka Datu valsts inspekcija tiesību normu tulkošanu savas kompetences ietvaros veic tikai sasaistē ar maksātnespējas reģistra dokumentos ietverto personas datu apstrādi.

Lai personas datu apstrādi uzskatītu par tiesisku tai citastarp ir jātiek veiktai, pamatojoties uz vienu no Datu regulas 6. panta 1. punktā uzskaitītajiem tiesiskajiem pamatiem. Konkrētajā gadījumā SIA "Lursoft IT" ziņas par fiziskas personas maksātspēju publiskoja, pamatojoties uz Datu regulas 6. panta 1. punkta "f" apakšpunktu. Uz minēto tiesisko pamatu SIA "Lursoft IT" atsauca savā apstrīdēšanas iesniegumā, un tas nav apšaubīts un līdz ar to atsevišķi vērtēts arī apstrīdētajā lēmumā.

Tāpat apstrīdētajā lēmumā netiek apšaubīts un līdz ar to arī šajā lēmumā atsevišķi netiks vērtēts tas, ka personas datu apstrāde, publicējot ziņas par fiziskas personas maksātspēju vienu gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātspējas procesa izbeigšanas dienas, ir tiesiska un atbilst personas datu apstrādes noteikumiem. Proti, strīds ir tikai par to, vai SIA "Lursoft IT" varēja publicēt personas datus par fiziskas personas maksātspēju ilgāk kā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātspējas procesa izbeigšanas dienas.

Direktore konstatē, ka SIA "Lursoft IT" tiesiskais pamats personas datu par fiziskas personas maksātspēju publiskošanai ilgāk kā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātspējas procesa izbeigšanas dienas saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punkta "f" apakšpunktu ir leģitīma interese – ekonomiska labuma gūšana, sniedzot noteikta veida pakalpojumus trešajām personām. Nenoliedzami savā veidā arī SIA "Lursoft IT" sniegtā pakalpojuma saņēmēji ir ieinteresēti piekļūt publicētajiem personas datiem, pamatojoties uz dažādiem tiesiskajiem pamatiem personas datu apstrādei (saņemšanai un turpmākai izmantošanai), tomēr nevar tikt uzskatīts, ka SIA "Lursoft IT" darbojas šo personu vārdā un interesēs, nepastāvot savai atsevišķai leģitīmajai interesei ekonomiska labuma gūšanas veidā. Minēto apsvērumu netieši apliecina arī Informācijas atklātības likuma 1. panta 5. punkts, atbilstoši kuram atkalizmantošana ir iestādes rīcībā esošas un iestādes radītas vispārpieejamas informācijas izmantošana komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem, kas nav šīs informācijas radīšanas sākotnējais mērķis, ja to dara privātpersona, kura iestādes rīcībā esošo informāciju izmanto, neveicot valsts pārvaldes uzdevumus. Trešo personu intereses piekļūt personas datus saturošiem dokumentiem, kā jau minēts šā lēmuma 6. punktā, var tikt vērtētas, veicot līdzsvara testu starp šīm trešo personu un pārziņa interesēm un datu subjekta interesēm, pamattiesībām un pamatbrīvībām.

Lai izmantotu leģitīmās intereses kā tiesisko pamatu, ir nepieciešams veikt līdzsvarošanas pārbaudi, proti, personas datu pārziņa vai trešo personu likumīgās intereses ir jāsamēro ar datu subjekta interesēm vai pamattiesībām un brīvībām. Likumīgai šī tiesiskā pamata piemērošanai nepieciešama trīs kumulatīvu nosacījumu pastāvēšana vienlaikus: 1) datu pārziņa vai trešo personu, kurām dati tiek atklāti, likumīgu interešu esamība; 2) vajadzība apstrādāt personas datus likumīgo interešu ievērošanai; 3) nosacījums, ka neprevalē tās personas pamattiesības un brīvības, uz kuru attiecas datu aizsardzība. Attiecībā uz likumīgu interešu esamību un vajadzību apstrādāt personas datus, lai īstenotu šīs likumīgās intereses, strīds nepastāv. Proti, Datu valsts inspekcijas ieskatā, lai piemērotu Datu regulas 6. panta 1. punkta "f" apakšpunktu, iztrūkst trešā elementa – SIA "Lursoft IT" intereses konkrētajā gadījumā neprevalē pār datu subjekta interesēm un datu nepubliskošanu pēc tam, kad pagājis gads pēc ieraksta par fiziskas personas maksātspējas procesa izbeigšanas dienas.

Pieņemot Maksātspējas likuma 132. panta trešajā daļā ietverto tiesību normu, likumdevējs citastarp ir vērtējis, vai sabiedrības intereses saņemt ziņas par fiziskas personas maksātspēju pēc noteikta laika perioda ir būtiskākas par datu subjekta tiesībām šos datus nepublicēt. Izdarot līdzsvara testu, likumdevējs ir nonācis pie secinājuma, ka sabiedrības interese bez ierobežojuma saņemt šo informāciju pastāv tikai gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātspējas procesa izbeigšanas dienu. Pēc šī termiņa beigām datu subjekta tiesības uz savu datu aizsardzību un informācijas nepubliskošanu ir uzskatāmas par prioritārām. Vadoties no šī izvērtējuma, likumdevējs arī ir uzlicis par pienākumu Uzņēmumu reģistram šīs ziņas dzēst. Tieši šis izvērtējums Datu valsts inspekcijas ieskatā ir saistošs arī jebkurai citai personai, tostarp SIA "Lursoft IT", kas publisko identiska satura datus. Turklāt, ņemot vērā to, ka Uzņēmumu reģistrs personas datus par fiziskas personas maksātspēju publicē, balstoties uz Datu regulas

6. panta 1. punkta “c” un “e” apakšpunktu sabiedrības interesēs, šis izvērtējums vēl jo vairāk ir attiecināms uz SIA “Lursoft IT” veikto personas datu apstrādi, kuras pamatā ir ekonomiska interese, nevis reāla un nepastarpināta sabiedrības vajadzība. Nebūtu pielaujams, ka SIA “Lursoft IT” vai jebkura cita privātpersona, veicot no Datu regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunkta izrietošo samērīguma izvērtējumu, nonāktu pie pretēja secinājuma, nekā likumdevējs, uzskatot, ka viņa intereses ir prevalējošas. Kā jau minēts arī apstrīdētajā lēmumā, šādas interpretācijas rezultātā arī netiktu sasniegts Maksātnešpējas likuma 132. panta trešās daļas mērķis, jo tiktu turpināta tādu personas datu publiskošana, uz kuru saņemšanu sabiedrībai nav prevalējoša interese.

Papildus ir ņemams vērā arī Datu regulas 47. apsvēruma pirmais teikums, kas noteic, ka pārziņa, tostarp tāda pārziņa, kuram personas dati var tikt izpausti, vai trešās personas leģitīmās intereses var būt apstrādes juridiskais pamats ar noteikumu, ka datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības nav svarīgākas, ņemot vērā saprātīgas datu subjektu gaidas, kuru pamatā ir viņu attiecības ar pārzini. Konkrētajā gadījumā datu subjekts, balstoties uz Maksātnešpējas likuma 132. panta trešo daļu sagaida, ka dati par viņu vairs netiks darīti publiski pieejami jebkuram interesentam, jo likumdevējs ir noteicis, ka ilgāka personas datu publiskošana nav sabiedrības interesēs. Datu subjekts nesagaida, ka atkalizmantotāji turpinās viņa personas datu publiskošanu peļņas gūšanas nolūkā tikai tādēļ, ka tie nav Maksātnešpējas likuma 132. panta trešās daļas tiešie adresāti.

Tādējādi, lai arī SIA “Lursoft IT” nav Maksātnešpējas likuma 132. panta trešās daļas tiešais adresāts, tam ir saistoša šīs tiesību normas būtība un tajā ietvertā likumdevēja interpretācija, vērtējot samērīgumu starp datu subjekta interesēm uz savu personas datu aizsardzību un kontroli pār saviem personas datiem un SIA “Lursoft IT” un to klientu interesi turpināt personas datu apstrādi bez jebkādiem ierobežojumiem.

Ievērojot minēto, Direktore secina, ka apstrīdētajā lēmumā pamatoti ir secināts, ka SIA “Lursoft IT” veiktajai datu apstrādei, publiskojoot ziņas par fiziskas personas maksātnešpējas procesiem ilgāk par vienu gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātnešpējas procesa izbeigšanu, nav Datu regulas 6. panta 1. punktā minētā tiesiskā pamata.

[7.3] Apstrīdēšanas iesniegumā norādīts, ka personas datu publicēšana 5 gadus pēc maksātnešpējas beigām esot SIA “Lursoft IT” klientu interesēs.

Direktore neapšaubā, ka SIA “Lursoft IT” klientiem varētu būt interese piekļūt personas datiem 5 gadus pēc tam, kad veikts ieraksts par fiziskas personas maksātnešpējas procesa izbeigšanu, tomēr, ņemot vērā apstrīdētajā lēmumā un šā lēmuma 7.2. punktā ietvertu izvērtējumu, kura rezultātā ir izdarīts secinājums, ka datu subjekta intereses uz savu personas datu nepubliskošanu gadu pēc ieraksta par fiziskas personas maksātnešpējas procesa izbeigšanu prevalē pār sabiedrības un trešo personu vispārīgām interesēm uz šādu personas datu publiskošanu, šim argumentam konkrētajā lietā nav tiesiskas nozīmes.

Papildus atzīmējams, ka gadījumā, ja kādai konkrētai personai ir tiesiska interese iegūt un apstrādāt personas datus par fiziskās personas maksātnešpējas procesu pēc tam, kad ir pagājis gada termiņš, tai ir nodrošināta iespēja ar atsevišķu pieprasījumu vērsties Uzņēmumu reģistrā. Šādā gadījumā Uzņēmumu reģistrs kā personas datu apstrādes pārzinis katrā konkrētajā gadījumā veic samērīguma testu, vērtējot datu subjekta un trešās personas intereses attiecībā pret datu subjekta interesēm.

[8] Apstrīdēšanas iesniegumā SIA “Lursoft IT” norāda, ka apstrīdētajā lēmumā nav pamatoti iemesli naudas soda izvēlei starp citiem regulatīvajiem līdzekļiem, nedz arī pilnvērtīgi izvērtēti visi Datu regulas 83. pantā paredzētie kritēriji soda un tā apmēra noteikšanai. SIA “Lursoft IT” uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā nav izpildīts Datu regulas 58. un 83. pants, Administratīvās atbildības likuma 16. panta pirmā daļa un 153. panta pirmās daļas 8. punkts.

Direktore norāda, ka atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 19. panta otrajai daļai, nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības

saucamās personas personību (juridiskajai personai — reputāciju), mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinājošos un pastiprinošos apstākļus. Papildus Datu regulas 83. panta otrā daļa paredz, ka, lemjot par to, vai piemērot administratīvo naudas sodu, un pieņemot lēmumu par administratīvā naudas soda apmēru, katrā konkrētā gadījumā pienācīgi ņem vērā “a” – “k” apakšpunktā norādītos elementus. Konstatējams, ka apstrīdētā lēmuma 6.3. apakšpunktā tika sniegts skaidrojums par administratīvā naudas soda pamatojumu, tostarp pārkāpuma būtību un sadarbības pakāpi ar uzraudzības iestādi, SIA “Lursoft IT” pamatdarbības veidu, skarto datu subjektu skaitu, to, ka pārkāpumi bijuši ilgstoši un citus apstākļus. Būtu jānorāda, ka Datu regulas 83.panta 5.punkts paredz, ka uzraudzības iestāde piemēro administratīvus naudas sodus apmērā līdz 20 000 000 euro vai, uzņēmuma gadījumā, līdz 4 % no tā kopējā visā pasaulē iepriekšējā finanšu gadā gūtā gada apgrozījuma atkarībā no tā, kuras summas apmērs ir lielāks. Ņemot vērā minēto, attiecībā uz soda noteikšanas apmēru Inspekcija nav ierobežota ar 4% apgrozījuma apmēru, bet ir tiesīga noteikt administratīvo sodu līdz 20 milj. euro. Nosakot konkrēto sodu, Inspekcija ņēma vērā pārziņa apgrozījumu, tomēr piemēroja visus kritērijus, kurus paredz Datu regula, lai noteiktu soda apmēru.

Vienlaikus jānorāda, ka Administratīvās atbildības likuma 153. panta pirmā daļa noteic lēmuma par soda piemērošanu saturu, tostarp 10. punktā nosakot lēmumā norādīt personai piemēroto sodu. Vienlaikus minētā panta daļa nenoteic, kā konkrēti atspoguļojams piemērotā soda pamatojums. Direktore, izvērtējot apstrīdēto lēmumu un lietas materiālus, ir guvusi pārliecību, ka piemērotais sods ir pamatots, samērīgs un atturošs.

Tas vien, ka apstrīdētajā lēmumā soda nauda ir norādīta euro, nevis naudas soda vienībās, nevar ietekmēt šī lēmuma spēkā esamību. Būtu jāņem vērā, ka sodi par personas datu aizsardzības prasību neievērošanu ir noteikti Datu regulā, kurā soda apmēri ir izteikti euro, nevis naudas soda vienībās. Ņemot vērā, ka Eiropas Savienības tiesību akta regulējums nevar būt pakārtots nacionālajām procesuālajam regulējumam, Inspekcija sodus uzliek atbilstoši Datu regulā noteiktajām prasībām, un proti, nosakot sodu euro.

Tāpat apstrīdētajā lēmumā ir konkrēti uzskaitītas tiesību normas, par kurām konstatēts pārkāpums un piemērots sods, proti, Datu regulas 83. panta 5. punkta “a” apakšpunkts.

Ņemot vērā minēto, izvērtējot lietas materiālus un apstrīdēšanas iesniegumā minēto, un saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 132. pantu, 168. panta pirmo daļu, 172. pantu un 173. panta pirmās daļas 1. punktu, **Direktore secina, ka apstrīdētais lēmums ir pamatots un tiesisks, līdz ar to nolemj apstrīdēto lēmumu atstāt negrozītu un apstrīdēšanas iesniegumu noraidīt.**

Saskaņā ar Administratīvās atbildības 184. panta pirmo daļu un 186. panta pirmo daļu šo lēmumu Iesniedzējs var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā no dienas, kad paziņots lēmums administratīvā pārkāpuma lietā rajona (pilsētas) tiesā pēc Iesniedzēja juridiskās adreses, sūdzību iesniedzot Datu valsts inspekcijā (Elijas ielā 17, Rīgā, LV-1050), kura triju darbdienu laikā pēc sūdzības iesniegšanas termiņa beigām, sūdzību ar lietas materiāliem nosūta rajona (pilsētas) tiesai pēc piekritības.

Direktore

J.Macuka

[...]

IZRAKSTS PAREIZS